

Verksamhetsberättelse 2019 för Oxelösunds hembygdsförening.

Årsmöte

Föreningens årsmöte hölls i Historieverkstan på Sörmlands Museum onsdagen den 20 mars 2019 med 18 medlemmar närvarande.

Styrelse och funktionärer

Ordförande	Christer Marklund
Kassör	Karin Henriksson
Sekreterare	Fredrik Derefeldt
Ledamöter	Margareta Johnsson Mariana Karlsson
Suppleanter:	Karl-Erik Henriksson Lars Sjögren
Revisorer:	Torbritt Bökman Rolf Zetterström
Suppleanter:	Anders Stenberg Kjell Eliasson
Valberedning:	Vakant

Styrelsen har under verksamhetsåret hållit 8 protokollförda styrelsemöten.

Medlemmar

Antal medlemmar är vid årets slut 144 (165) bestående av 69 (80) kvinnor och 75 (85) män. En minskning med 21 (14) medlemmar.

Föreningsstöd 2019

Mellan Oxelösunds Hembygdsförening och Oxelösunds kommuns Kultur- och Fritidsnämnd (KFN) träffas varje år en överenskommelse om vilka aktiviteter som Oxelösunds hembygdsförening medverkar i och för vilket vi får ett aktivitetsstöd. Under 2019 var föreningsstödet 15 000 kr.

Föreningen har genom stödet medverkat i följande verksamhet i Oxelösund.

Medverkan vid Valborg, Nationaldagen och Midsommar

Föreningen har medverkat i planering och genomförande av firande av Valborg på Ramdalens idrottsplats den 30 april, Nationaldagen på Jagersö den 6 juni och Midsommarfirande i Gamla Oxelösund på Midsommarafton den 21 juni.

Släktforskningens dag

På släktforskningens dag på Mästerlotsen den 19 januari 2019 kom ett 10-tal besökare som sökte släktingar och anhöriga bland våra inventeringar av torp och gårdar och i lotsarkivet. En grupp sökte även händelser som kan kopplas till övernaturliga händelser. Vi gräddade för första gången våfflor på den vedeldade järnspisen i köket. Tre nya medlemmar var också ett gott resultat den dagen.

Årsmöte med "berättande magasin"

Vårt årsmöte hade vi den 20 mars på Sörmlands Museum det nya läns museet i Nyköping. Förutom de nya utställningarna och de öppna magasinerna finns bibliotek och studierum. Där finns en "hembygdshylla" med alla årgångar av Sörmlandsbygden och många hembygdsföreningars årsskrifter och berättelser.

Till ordförande för årsmötet valdes Jennie Fornedal, Södermanlands hembygdsförbund. Hon har sin arbetsplats i huset så hembygdsföreningarna får på så sätt nära till läns museet.

Årsmötet antog hembygdsrörelsens vision
"En levande hembygd öppen för alla"

- vi ska värna kulturarvet över tid
- vi ska vara en välkomnande rörelse som möter människors kulturarvsintresse
- vi ska verka i lands- och stadsbygd
- vi ska spela en aktiv roll för en hållbar samhällsutveckling

Efter årsmötet berättade Gudrun Anselm om doktor Lundqvists samlingar genom en vandring i "berättande magasin". Här finns kopplingar till hus och minnen på Hasselö och Grantorpet i Gamla Oxelösund. Några deltagare berättade om personliga minnen.

Ett stort tack till museets personal för trevligt bemötande vid genomförande av årsmötet.

Valborg i Oxelösund - med utmaning för klimatet

Valborgseld på Ramdalen med musik, sång och vårtal är en uppskattad tradition och en hyllning till våren.

Årets vårtalare var Karin Sundby, entreprenör inom miljö- och hållbarhet och ordförande i Klimatriksdagen.

Karin gav oss en utmaning att halvera våra klimatavtryck till 2030 som privatpersoner, företag, föreningsaktiva och kommun. Vi har alla möjlighet att ta ansvar för framtiden och den värld vi vill lämna över till våra barn och barnbarn.

Midsommarstång och danslekar i Gamla Oxelösund

I soligt väder och med glada miner klädde vi Midsommarstången i Mästerlotsens trädgård. När vi kom dit på morgonen så stod där hinkar med blommor och det dröjde inte länge så började familjer, unga och gamla att samlas för att klä stång och ringar. De goda traditionernas kraft syns verkligen när rutinerna rubbas. Om inte Oxelö Krog är öppen så dansar vi runt en Midsommarstång i Mästerlotsens trädgård tyckte Oxelö Gille, Skärgårdsmuseet och Hembygdsföreningen.

Vi hade tur med vädret, människor kom och gick i strid ström som det gör i Gamla Oxelösund en Midsommarafton. Den utökade, asfalterade parkeringen blev snabbt fylld av midsommarfirare i Gamla Oxelösund och midsommarfirare på öarna i Oxelösunds skärgård.

Genom stöd från Kultur och Fritid och samarbete med Oxelösunds Språkvänner körde vi Lionståget mellan Oxelösunds centrum, Frösängstorg, Oxelögatan, Esplanaden till Gamla Oxelösund.

Efter danslekarna smakade medhavda fikakorgar och knytisluncher gott vid bord och bänkar eller på gräsmattor. I Mästerlotsen skärgårdsrum var det hög stämning och ibland trångt vid borden.

Oxelösunds hembygdsförening tackar besökare och medverkande för att årets Midsommarfirande i Gamla Oxelösund kunde genomföras med så goda minnen.

Lionståget - uppskattad turistservice

Vecka 28, 8 till 13 juli körde hembygdsföreningen turisttåget. Karin och Christer som körde tåget denna vecka fick många trevliga möten med semestrande från när och fjärran. Vi och Oxelösund får mycket uppskattning från människor som kommer med båt, bor på campingen eller är i Oxelösund på besök. Ofta har man någon koppling till platsen eller är nyfiken. I år fick vi bland annat frågor om SSAB planer på omställning i stålproduktionen och om det fanns möjlighet till studiebesök.

Hembygds Torpet Öster Femöre

Det har blivit tradition att visa verksamheten hembygdstorpet Öster Femöre på Femöredagen. Nu är fönster och dörrar reparerade, väggarna strukna med Falu rödfärg och det mest akuta är åtgärdat på taken.

Besök av släktingar till Knut Georg Hamfeldt

I juli kom ett meddelande via Hembygdsförbundets hemsida:

“Hej Vi er tre søskende, som gerne vil besøge Oxelosund, og vi er især interesserede i oplysninger om Jernværket, og det skyldes: Knut Georg

Hamfeldt, som var værkets direktør og en af værkets grundlæggere, var gift med min farmors søster.....Vi ankommer til Oxelosund den 22. august. Måske er der et relevant museum eller lignende, I kan foreslå, at vi besøger? Med venlig hilsen Jørn Hamfeldt”

Genom samarbetet med SSAB Historikgrupp planerade Anders Stenberg ett studiebesök för den danska gruppen. Det blev mycket uppskattat och gav också Historikgruppen en vidare förståelse för hur uppbyggnaden av den första stenkolslyttan och det koksverk som togs i drift under brinnande världskrig.

Leo Hamfeldt var chef för OJA från uppbyggnaden 1913 och fram till 1930 då han gick i pension.

Text och bilder kommer i Oxelöbygden.

Forntidsvandringar nära stan - Oxelösund

Under gräs och ris fornlämningar mitt i våra bostadsområden. Under sommaren genomfördes två forntidsvandringar arrangerade av arkeolog och integrationsansvariga från Länsstyrelsen.

Vi startade vid parkeringsplatsen vid Campus och besökte bl a järnåldersgrav vid Frösäng gård. En information med karta, text och bilder beskriver “Forntidsvandring nära stan - Oxelösund”. Vandringen är cirka 5 km lång och en vandring arrangeras av Länsstyrelsen under 2020.

Text och bilder kommer i Oxelöbygden.

Strandstädning på Ålö - Håll Sverige Rent-dagen

Hela Sverige plockade skräp 21 september. På Ålö strandstädade Olivia, Jon, Karin och Christer på 5 timmar några hundra meter av stranden. På Kurts fiskebåt lastade vi 24 säckar och en havererad kajak. Vi hade fyllt säckarna med frigolit och andra plastprodukter som vi källsorterade på återvinningscentralen i Oxelösund.

Arkivens dag på Mästerlotsen

Temat för Arkivens dag var "Gömt eller glömt? Hembygdsföreningens lotscirkel presenterade 1996 en utställning i text och bild om lotsningen i Södermanlands södra skärgård. Nu återskapar Skärgårdsgruppen utställningen med ledning av det grundmaterial som kan vara både “gömt eller glömt”. Resultatet presenteras under 2020.

Omställning för klimat och biologisk mångfald

Vårt föreningsmöte den 20 november med tema "Omställning för klimat och biologisk mångfald" ingår i vårt arbete med att finna hållbara metoder vid användning, underhåll och långsiktigt bevarande av det kulturarv som hembygdsföreningen hanterar.

Inbjudna deltagare var Kristina Branteryd, Miljöchef SSAB och Douglas Heilborn, VD Oxelösunds hamn, för information och dialog om Klimatstegets utmaningar och möjligheter för Oxelösund. Efter många frågor och svar kom vi in på åtgärder att stödja den biologiska mångfalden och minska klimatpåverkan.

Vid kaffeborden fortsatte vi dialogen om vad vi kan göra för att värna klimatet och den biologiska mångfalden. Förslag och åtgärder blev en katalog med 18 kort- och långsiktiga aktiviteter.

Miljöstipendium till Oxelösunds hembygdsförening

Den 7 december fick vi ta emot Oxelösunds kommuns miljöstipendium för 2019.

Miljö- och samhällsbyggnadsnämndens miljöstipendium är på 10 000 kronor och tilldelas Oxelösunds hembygdsförening med följande motivering:

"Oxelösund hembygdsförening genomför städdagar ute i naturen, i år gjordes bland annat en insats på Ålö i Oxelösunds skärgård under Håll Sverige Rents skräpplockardag den 21 september.

Hembygdsföreningen är aktiva i att på eget initiativ bidra till att hålla Oxelösund rent och man har bland annat plockat mycket plast under dessa insatser, plast är en stor nedskräpningsfråga även globalt. Att städa stränder och andra områden är inget självklart arbetsområde för en hembygdsförening."

Julgröt på Mästerlotsen

Den 3 december avslutade vi verksamhetsåret med Julgröt och skinksmörgås på Mästerlotsen. Vi har ett 40-tal personer som ställer upp i föreningens aktiviteter och arbetsgrupper. På julgröten kom 20 personer till en trivsamt avslutning som också gav inspiration till vår fortsatta verksamhet.

Ekonomi

Verksamhetsårets resultat redovisas för Föreningsverksamheten med intäkter på 41 572,00 (37 665,00) (51 636,00) kronor och utgifter på 38 329,00 (39 634,56) (53 261,68) kronor.

Med ränteintäkter på 3 325,70 (2 293,79) (1 113,96) kronor blir årets överskott 6 568,70 (889,90) (underskott 511,72) kronor.

Intäkter och utgifter för Mästerlotsens skärgårdsrum, Villa Bergsund, Ålö skärgårdshemman, Hembygdstorpet Öster Femöre och Brannäs gård balanseras mot ändamålsbestämda medel.

Under året har 33 002,27 (1 883,80) (98 492,40) kronor återförts från fonderade ändamålsbestämda medel.

Redovisning i resultat- och balansrapporter på årsmötet.

Tack!

Styrelsen tackar alla som på olika sätt arbetat för och stöttat föreningens verksamhet.

Oxelösund 2020-02-20

Styrelsen

Christer Marklund

Karin Henriksson

Fredrik Derefeldt

Margareta Johnsson

Mariana Karlsson

Karl-Erik Henriksson

Lars Sjögren